

Universiteit
Leiden
The Netherlands

European Union as a global security actor: common security and defence policy and its challenges in the 2011 Libya crisis and 2014 Ukraine conflict

Dogan, F.

Citation

Dogan, F. (2023, April 4). *European Union as a global security actor: common security and defence policy and its challenges in the 2011 Libya crisis and 2014 Ukraine conflict*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3590216>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3590216>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

NEDERLANDSE SAMENVATTING

De Europese Unie als Een Globale Veiligheidsactor: Gemeenschappelijk veiligheid en defensiebeleid en de uitdagingen daarvan in de Libië crisis van 2011 en het conflict in Oekraïne conflict van 2014.

De ontwikkeling van het veiligheids- en defensiebeleid van de EU is vaak een continu en dynamisch proces geweest als gevolg van het streven van de Unie om een actievere wereldspeler te worden in het buitenlands en veiligheidsbeleid. De EU is de laatste tijd betrokken bij wereldwijde conflictgebieden en neemt deel aan oplossingsprocessen door middel van initiatieven die gericht zijn op het versterken van de militaire capaciteiten, het verbeteren van de samenwerking en het verbeteren van de crisisrespons, zoals de oprichting van een permanent Europees militair commandocentrum, de lancering van een gecoördineerde jaarlijkse defensiebeoordeling (CARD), de verdieping van het Europees Defensiefonds (EDF) en de oprichting van het militair plannings- en uitvoeringsvermogen (MPCC). Niettemin heeft de huidige mondiale veiligheidsomgeving, met inbegrip van toenemende instabiliteit aan de zuid- en oostgrenzen van de Europese Unie (EU), veranderend Russisch gedrag, de COVID-19-pandemie en Brexit, het veiligheidsbestuur van de EU op de proef gesteld. Daarom kent het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) een aantal kritieke geschillen bij de uitvoering van een duurzaam gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid. Deze uitdagingen manifesteren zich in veel internationale crises, zoals de crisis in Libië in 2011, de Arabische opstand en het conflict in Oekraïne in 2014. Daarom is het van essentieel belang om de zwakke punten van de totstandbrenging van een duurzame gemeenschappelijke EU-structuur voor veiligheids- en defensiebestuur te begrijpen.

Dit onderzoek analyseert hoe de problemen kunnen worden verklaard bij het opzetten van een duurzaam gemeenschappelijk veiligheids- en defensiemechanisme voor de EU als de primaire onderzoeksvraag om te beargumenteren hoe zij zal optreden als een mondiale veiligheidsactor in de wereldpolitiek. Het oordeelt dat de bestaande literatuur over het GVDB veel tekortkomingen vertoont bij het uitleggen van het probleem en benadrukt altijd één van de elementen of plaatst altijd één van de elementen boven de andere, zoals institutionele complexiteit, nationale voorkeuren en de kenmerken van strategische cultuur.

Dit onderzoek stelt dus dat de institutionele impasse, de voorkeuren van de lidstaten en de kenmerken van de strategische cultuur van de EU tegelijkertijd en onderling en onderling samenhangend een essentiële rol kunnen spelen in de uitdagingen van de EU op het gebied van gemeenschappelijke veiligheid en defensie. Het betoogt dat hun onderlinge samenhang veel sterker is dan de andere factoren bij het verklaren van de problemen van de EU om een mondiale veiligheidsactor te zijn op het gebied van veiligheid en buitenlands beleid. In deze context past dit onderzoek een driedelig causaal mechanisme toe (gebaseerd op institutionele patstelling, voorkeuren van de lidstaten, en strategische cultuur) binnen de minimale theoriebepalende process-tracing methode op basis van een constructivistische theoretische benadering, en wel als volgt:

Nieuwe complexe en multidimensionale bedreigingen voor de gemeenschappelijke veiligheid (onafhankelijke variabele) dwingen de EU om snel te reageren in het GVDB-gebied. De complexe institutionele structuur en het bestuur van het GVDB leiden echter tot een institutionele patstelling (het eerste deel van het causale mechanisme) en verlengen het besluitvormingsproces. Bovendien hebben de verschillende nationale voorkeuren van de lidstaten (het tweede deel van het causale mechanisme) binnen de complexe institutionele structuur van het GVDB een overheersende invloed en geven zij vorm aan de besluitvormingsprocessen. Deze voorkeuren, die voortkomen uit verschillende nationale strategische culturen, bepalen de kenmerken van de strategische cultuur van de EU (het derde deel van het causale mechanisme), die een essentiële rol speelt in het GVDB-besluitvormingsproces. Aangezien zij overwegend gericht is op civiel begrip en crisisbeheersing, hebben de kenmerken van de strategische cultuur van de EU ertoe geleid dat de EU niet in staat is uiteindelijk een wereldspeler op het gebied van veiligheid en buitenlands beleid te worden (afhankelijke variabele).

Dit theoretisch kader biedt een fundamentele en waardevolle ontologische lens voor dit onderzoek, waardoor de onderzoeker integratie en verandering in de context van het GVDB kan conceptualiseren en verklaren. Het helpt ook om andere aspecten in twijfel te trekken die verder gaan dan de aannames in de literatuur die gebaseerd zijn op constructivisme. In het licht van de empirische bevindingen geeft het ook meer informatie over hoe de reacties van de EU in de praktijk kunnen worden verklaard, hoe ze tot stand komen en hoe ze politiek en strategisch met elkaar verbonden zijn. Dit geeft ook inzicht in de mate waarin de EU reageert op internationale crises en hoe en waarom bepaalde specifieke resultaten uit het

besluitvormingsproces naar voren komen. Daarnaast verduidelijkt het de ontbrekende punten in de verklaringen die in het kader van het constructivisme worden gegeven en of er door empirische bevindingen nog verbeteringen mogelijk zijn. Als gevolg daarvan biedt het onderzoek alternatieve verklaringen en aanbevelingen voor eerdere studies. Ook levert het een bijdrage aan de bestaande literatuur voor de uitvoering van een meer geïntegreerd veiligheids- en defensiebeleid in de EU.

In overeenkomstig met deze doelstellingen worden in dit onderzoek respectievelijk de volgende drie hypothesen getest:

Hypothese 1: De institutionele patstelling als gevolg van de complexe institutionele structuur en governance van het GVDB belemmert de totstandkoming van een duurzaam gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid in de EU.

Hypothese 2: De nationale voorkeuren van de EU-lidstaten stellen duidelijke beperkingen aan de uitvoering van een ambitieus GVDB.

Hypothese 3: De strategische cultuur van de EU leidt tot een beperkt GVDB omdat het geneigd is een crisisbeheersingsrol te spelen onder invloed van de verschillende strategische culturen van de lidstaten.

Dienovereenkomstig richt het verslag zich op het fenomeen van de institutionele blokkering van het GVDB als het eerste deel van het causale mechanisme. Het analyseert het institutionele kader van het GVDB en de interinstitutionele betrekkingen via de twee hoofdrolspelers, de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter (HR/VV) en de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO). Vervolgens onderzoekt het, als tweede deel van het causale mechanisme, hoe en waar de nationale voorkeuren van de lidstaten betrokken zijn bij dit GVDB-institutioneel kader met betrekking tot de bepalingen van het Verdrag van Lissabon om te evalueren hoe deze de voorkeuren van de lidstaten beïnvloeden en een gemeenschappelijke EU-actie tot stand brengen. op het gebied van veiligheid en defensie. Het richt zich op de GVDB-begroting, intergouvernementele/institutionele debatten en de socialisatieprocessen (inclusief leren) op Europees niveau door middel van sociologisch institutionalisme. Daarbij evalueert het hoe deze de voorkeuren van de lidstaten beïnvloeden en een gemeenschappelijk optreden van de EU op het gebied van veiligheid en defensie tot stand brengen.

Als derde en laatste onderdeel van het causale mechanisme stelt dit onderzoek dat de voorkeuren van de lidstaten in het GVDB-besluitvormingsproces ook kenmerkend zijn voor de strategische cultuur van de EU, die van vitaal belang is voor het GVDB-besluitvormingsproces. Daarom onderzoekt het de strategische cultuur en richt het zich op de strategische cultuur van de EU en de discussies daarover. Vervolgens analyseert het Battlegroup-concept, de kwestie van het hoofdkwartier en de aard van de GVDB-missies om de beperkingen in de strategische cultuur van de EU en de uitdagingen bij het opzetten van een duurzaam gemeenschappelijk veiligheids- en defensiemechanisme voor de EU te onderzoeken. Daarna evalueert het de strategische culturen van de drie meest invloedrijke lidstaten in het systeem van "Europees veiligheidsbestuur" (Frankrijk, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk) om hun invloed op de strategische cultuur van de EU te beoordelen. Deze theoretische delen vormen de basis voor analytische delen, waaronder casestudies die de drie hypothesen testen en de praktische implicaties ervan laten zien. Deze theoretische hoofdstukken vormen de basis voor analytische hoofdstukken, waaronder casestudies die de drie hypothesen testen en de praktische implicaties ervan laten zien.

Al deze factoren in overweging nemend, biedt dit onderzoek vervolgens een gedetailleerde vergelijkende analyse van hoe deze drie factoren het GBVB/GVDB hebben beïnvloed en de gevolgen ervan in de context van twee specifieke beleidskwesties: de Libische crisis van 2011 en het conflict in Oekraïne in 2014. Terwijl drie in het onderzoek geformuleerde hypothesen worden getest, laten deze gevallen zien hoe de EU in de praktijk te werk gaat in het GVDB en welke belemmeringen er zijn voor de totstandbrenging van een alomvattend en duurzaam gemeenschappelijk buitenlands en defensiebeleid. Het vraagt zich ook af in hoeverre het EU-veiligheids- en defensiebeleid zich zou moeten bezighouden met het corrigeren van de institutionele patstelling, de voorkeuren van de lidstaten, het socialisatieproces en de strategische cultuur ervan. In deze context, aangezien beide centrale EU-lidstaten waren en NAVO-leden zijn, en het Brexit-proces met betrekking tot het veiligheids- en buitenlands beleid nog niet was afgerond toen dit onderzoek werd geschreven, richt dit onderzoek zich voornamelijk op Duitsland en het VK (binnen de casusvergelijking). Beide staten hebben verschillende voorkeuren op het gebied van veiligheids- en defensiebenaderingen op nationaal en EU-niveau. Frankrijk wordt in dit onderzoek dus niet diepgaand onderzocht, aangezien dit land wat de veiligheids- en defensieaanpak betreft het midden houdt tussen het VK en Duitsland en geen significant verschil vertoont. Het onderzoekt het land alleen in een casestudy van Libië als een van de kritieke lidstaten (samen met het VK) voor crisisrespons en doeltreffendheid.

Bovendien past dit onderzoek, terwijl het driedelige causale mechanisme met behulp van proces-tracing wordt onderzocht, kwalitatieve methoden en triangulatie toe van gegevens die zijn verzameld uit meerdere bronnen, waaronder primaire en secundaire gegevens. Dit zijn officiële documenten, tijdschriftartikelen, academische studies, beleidsnota's en 45 expertinterviews met relevante mensen in het onderzoeksveld, uitgevoerd van 2018 tot 2021.

Uit dit onderzoek blijkt dat factoren als institutionele opstelling, voorkeuren van de lidstaten en de kenmerken van de strategische cultuur van de EU die binnen het causale mechanisme zijn onderzocht, een even belangrijke en gelijktijdige rol spelen. Toch stelt het dat we meer elementen dan deze drie factoren in aanmerking moeten nemen om de problemen in een duurzaam gemeenschappelijk veiligheids- en defensiemechanisme te verklaren. Dit onderzoek heeft namelijk in de casestudies nog andere factoren gevonden die ermee samenhangen, zoals het ontbreken van een operationeel hoofdkwartier (HQ), het probleem van de verschillende militaire capaciteiten van de lidstaten, het probleem van de aanvraag bij de EU-instellingen, het probleem van de lokale eigendom, het begrotingsmechanisme en het probleem van de politieke wil. Daarom wordt in dit onderzoek eerst betoogd dat de EU een duidelijke, realistische veiligheidsstrategie en -prioriteiten nodig heeft om de institutionele impasse te doorbreken. Bovendien moet zij een alomvattende aanpak volgen die het evenwicht tussen haar lidstaten bewaart en een gemeenschappelijke militaire dreiging tot stand brengt. In dit geval moeten constructivisten zich niet alleen richten op het onderzoeken van de rol van de instellingen, maar ook op hun coördinatie en geïntegreerd optreden onderling en met de lidstaten.

Een ander punt is dat casestudies weliswaar sterk bewijs leveren, maar dat de voorkeuren van de lidstaten vanuit een multidimensionaal perspectief moeten worden geanalyseerd. Het sanctiebeleid dat in het Oekraïne-conflict werd gevoerd, lijkt inderdaad het resultaat te zijn van de socialisatie van nationale en Brusselse actoren. Toch hebben empirische bevindingen, zoals angst voor isolatie, ernstige veiligheidszorgen, de praktische perceptie van Rusland als een gemeenschappelijke bedreiging, en het onvermogen om zich terug te trekken uit het ingevoerde sanctiebeleid, aangetoond dat socialisatie alleen dit niet kan verklaren. Aangezien socialisatie niet altijd positief kan verlopen, spelen de voorkeuren van de lidstaten dus een even belangrijke rol als de instellingen in het GVDB-besluitvormingsproces. Daarom moeten constructivistische studies zich richten op de vraag in welke mate, hoe en op welk niveau socialisatie plaatsvindt. Tot slot blijkt uit de casestudies dat internationale crises debatten op gang brengen over de prioriteiten, technieken en strategische cultuur van de EU in het gemeenschappelijk veiligheids-

en buitenlands beleid. Het constructivisme moet dus op evenwichtige manier gebruik maken van complementariteit en flexibiliteit bij het analyseren van de EU-strategische cultuur. Met andere woorden, constructivisme zou niet alleen de strategische cultuur van de EU moeten beschouwen door de convergentie van de strategische culturen van de lidstaten, maar deze ook vanuit een breder en holistisch perspectief moeten beoordelen. Het zou zich dan ook moeten richten op de bereidheid/onwil van de lidstaten om gezamenlijke acties te bevorderen en moeten proberen het GVDB-mechanisme in deze context nieuw leven in te blazen.